

ARBEIDSRETTE

Lønn – dreiende månedslønn - hjelpemaskineritillegg

Overenskomsten for maskinoffiserer på lastefartøy, tankbåter, vaktfartøy, kabelfartøy, taubåter og brønnbåter er ifølge § 3.1 første ledd «en ren 1:1-avløserordning.», som betyr at maskinoffiserene er like lenge om bord og på land. I rederiet Hordafor AS var praksisen 4 uker om bord og 4 uker på land. Etter overenskomsten § 4 første ledd dreier lønnen fortløpende i ansettelsestiden. Lønnen opptjenes i den perioden arbeidstakeren er om bord, men utbetales månedlig, uavhengig av om man er om bord eller på land. Spørsmålet i saken var om tillegg for hjelpemaskineri for maskinoffiserer skal utgjøre en del av den fortløpende, dreiende månedslønnen, slik at tillegget også utbetales for arbeidsfri tid. På grunnlag av arbeidstidsordningen og karakteren av det konkrete tillegget kom Arbeidsretten til at hjelpemaskineritillegget var knyttet til egenskaper ved skipet og som sådan opptjenes for hele perioden om bord. Tillegget måtte dermed inngå i den faste, dreiende månedslønnen. Ordlyd og avtalens systematikk tilsa ikke at overenskomstens bestemmelse om lønnsberegning kunne forstås uttømmende og utelukke at tillegg som ikke fremgikk av denne bestemmelsen kunne inngå i den faste, dreiende månedslønna. Dissens 5-2.

Dom 15. november 2023 i

sak nr. 23/53, AR-2023-33:

Det norske meskinistforbund (advokat Knut Walle-Hansen)

mot

**1. Kystrederiene, 2. Hordafor AS (advokat Tarjei Thorkildsen,
advokatfullmektig Dina Calligaro Ingebrigtsen)**

Dommere: Bjurstrøm, Jarbo, Gjølstad, Kolstad, Hanasand, Bull, Grung

- (1) Spørsmålet i saken er om tillegg for hjelpemaskineri for maskinoffiserer skal utgjøre en del av den fortløpende, dreiende månedslønnen, slik at tillegget også utbetales for arbeidsfri tid.
- (2) **Sakens tariffrettslige ramme**
- (3) Mellom Kystrederiene på den ene side og Det norske maskinistforbund (Dnmf) på den andre side gjelder overenskomst 2022–2024 for maskinoffiserer på lastefartøy, tankbåter, vaktfartøy, kabelfartøy, taubåter og brønnbåter (overenskomsten).

(4) Twisten gjelder overenskomsten § 7.2 som omhandler tillegg for hjelpemaskineri.

Paragraf 7 har overskriften «Faste tillegg» og lyder:

«7.1 Fryselast tillegg

På skip som regelmessig fører fryse- eller kjølelast skal maskinsjefen ha et tillegg på 10 % av grunnhyren og 1. maskinisten et tillegg på 6 % av grunnhyren. Når skipet fører slik last i containere skal tillegget gis hvis skipet har minst 2 containere om bord.

7.2 Hjelpemaskineri tillegg

På skip hvor hjelpemaskineriet utvikler fra 35 til og med 50 % av hovedmaskineriets effekt, gis maskinoffiserene et tillegg tilsvarende 4% av hyren. Hvor hjelpemaskineriet utvikler over 50 % av hovedmaskineriets effekt tilsvarende tillegget 7 % av hyren.

Definisjon av hjelpemaskineri:

1. Alle hjelpemaskiner som ikke brukes til skipets fremdrift inngår i hjelpemaskineriet.
2. Elektro og dieselmotorer på lektere
3. Effekten av fryse- og kjølemaskiner som jevnlig brukes for last, skal ikke medregnes i hjelpemaskineriets effekt.

7.3 Skip med losseband

På skip med losseband (grus/asfalt) gis et tillegg på 3 % av grunnhyren.

7.4 Assessortillegg

Det utbetales et assessortillegg pr måned om bord. Assessortillegget utbetales bare i de tilfeller det er kadett om bord. (se hyretabeller)

7.5 Kjemikalietillegg.

Til sjømenn som deltar under lossing/lasting av kjemikalielaster eller som deltar i arbeidet på en slik måte at de kan utsettes for kontakt med slik last, herunder tankrengjøring, betales en ekstra godtgjørelse på kr. 31,- pr time.

Godtgjørelsen utbetales ved desinfisering/vask i lukket rom på fartøy uten vaskeanlegg til den som fysisk er i rommet og utfører vaskingen.»

(5) Lønn er regulert i overenskomsten § 4. De deler av bestemmelsen som er relevante for saken lyder:

«§ 4 LØNNSVILKÅR

Lønnen dreier fortløpende i ansettelsestiden. For arbeidstaker som er arbeidsufør pga. sykdom eller skade gjelder § 9.

Lønnsatsene er inntatt i hyretabellene. Med kW i hyreskalaene forstås den effekt som oppgis fra motorbyggen nominell MCR kilowatt iht. ISO Standard nr. 3046/1.

4.1. Lønnsberegning

Månedslønnsberegningen samt lønns- og overtidssatser er inntatt som vedlegg til denne avtale.

I satsene for vaktgående maskinoffiserer er innregnet:

Hyre for arbeid inntil 35,5 timer pr. uke.

Fritidskompensasjon mellom 35,5 og 56 timer pr. uke.

Overtid for arbeidstid ut over 56 timer pr. uke (se beregnings skjema).

Ekstragodtgjørelse for 8 timer alminnelig arbeidstid på søndager

(hyre inkl. tjeneste tillegg + kostgodtgjørelse)

154 x 4

Bevegelige helligdager om bord og hjemme

Feriegodtgjørelse med 12,0 % av de godtgjørelser som er inntatt i pkt. a), b), c) og d).

...

4.2 Alminnelig arbeidstid

...

På skip hvor periodevis ubemannet maskinrom blir praktisert, gis maskinoffiseren en godtgjørelse pro måned for pålagt hvilende beredskap tilsvarende 18 % av månedslønnen i de respektive hyreklasser. Ved havneopphold, verkstedopphold og lignende som varer utover 14 dager, slutter godtgjørelsen å dreie for den som er om bord.

...

4.5 Overtidsgodtgjørelse

Følgende utbetales i tillegg til lønnen ved hver månedsavregning:

a) Overtid den enkelte uke utover det som er innregnet i lønnssetningene. Slik overtid godtgjøres etter den inntatte overtidsskala (Tabell II)....

b) Hvor vaktgående maskinoffiser innenfor deres første 8 arbeidstimer på helgedager utfører arbeid (...) som ikke kan pålegges som alminnelig arbeid på disse dager, betales et tillegg tilsvarende ½ times hverdagsovertid pr. arbeidet time.

c) Ekstragodtgjørelse for alt arbeid på bevegelige helgedager etter tabellens overtidssatser for hverdager.

Denne ekstragodtgjørelsen holdes utenfor den ukentlige overtidsberegning. D) Hvis en maskinoffiser under skipets opphold i havn blir pålagt å være om bord i tidsrom utover den ordinære arbeidstid, har han krav på en halv times kompensasjonsfritid for hver times stopptørn. Godtgjørelsen utgjør pr. time 1/154 av grunnhyre, jfr. tabell I, tillagt feriegodtgjørelse og kostgodtgjørelse, jfr. § 8.

e) Eventuelle andre tariffmessige tillegg som ikke er inkludert i lønnssetningene. Hvor det av slike tillegg skal beregnes feriegodtgjørelse, tillegges 12% ved utbetalingen. For arbeidstakere over 60 år tillegges feriepenge på 14,3%.

...»

(6) **Nærmere om tvisten**

(7) Saksøkte nr. 2, rederiet Hordafor AS (Hordafor), har skip med hjelpemaskineri som tilsier at det skal gis tillegg etter § 7.2 i overenskomsten. Etter § 7.2 andre ledd nr. 1 er hjelpemaskineri alle maskiner om bord som ikke brukes til skipets fremdrift. Det kan for eksempel være maskiner som driver kraner, pumper o.l..

Arbeidstidsordningen i Hordafor innebærer like lang arbeidsperiode om bord som arbeidsfri periode på land, et såkalt 1:1-system, jf. overenskomsten § 3.1. I Hordafor er vanlig turnus 4 uker om bord og 4 uker på land. Etter § 4 første ledd utbetales lønn både i den tiden maskinoffiserene er om bord og i arbeidsfri tid på land (med unntak av ferie), såkalt fortløpende, dreierende månedslønn. Spørsmålet er om hjelpemaskineritillegget inngår i den dreierende månedslønnen og dermed også skal utbetales for friperioder på land.

(8) Det ble ført lokale forhandlinger om tvisten 16. desember 2022. Av protokollen fremgår følgende:

«Den 16.12.2022 ble det avholdt lokale forhandlinger, jf. § 2.3 i hovedavtalen mellom Kystrederiene og Det norske maskinistforbund.

Forhandlingene ble ført med utgangspunkt i krav fra tillitsvalgte.

Tillitsvalgte anfører:

Manglende utbetaling av tariff tillegg og overtidsbetaling for maskinistene i henhold til overenskomst. Andre faste tillegg som inngår i maskinistene sin lønn opparbeider 2 dager for hver dag en er om bord, 1:1 system med månedslønn.

Når maskinistene er hjemme så skal de ha lønn per dag som da du var om bord og alle tillegg, tilleggene skal ikke deles på 2.

Arbeidsgivers syn:

Det er Kystrederienes forståelse at § 4.2-tillegg (hvilende beredskapstillegg) og § 7.2- tillegg (Hjelpemaskineritillegg) kun opptjenes når om bord.

Etter drøftinger i fellesmøter og særsmøter kom partene (ikke) til enighet.»

- (9) Tvisten ble forhandlet mellom Dnmf og Kystrederiene 31. januar 2023, uten at det ble oppnådd enighet mellom de sentrale partene.
- (10) Dnmf tok ut stevning 9. juni 2023 og Kystrederiene og Hordafor innga tilsvar 18. august 2023. Hovedforhandling ble avholdt 17. oktober 2023. Tre partsrepresentanter og tre vitner avga forklaring. Alle vitneforklaringene ble gitt som fjernavhør (videoavhør), jf. arbeidstvistloven § 51 første ledd siste setning og tvisteloven § 21-10. Det ble lagt frem slik dokumentasjon som fremgår av rettsboken.
- (11) **Partenes påstandsgrunnlag og påstander**
- (12) *Det norske maskinistforbund* har i korte trekk anført:
- (13) Tvisten gjelder om hjelpemaskineritillegg etter overenskomsten § 7.2 skal gis for arbeidsfrie perioder. Prinsippet om løpende tidslønn eller fortløpende, dreierende lønn, jf. overenskomsten § 4, innebærer at man skal ha lønn for den tiden man er ansatt, enten man er om bord eller på land. Det samme prinsippet følger av skipsarbeidslovens bestemmelser om lønn i lovens kapittel 4.
- (14) Ordlyd, tariffhistorie, systematikken i overenskomsten og partenes praksis støtter Dnmfs forståelse.
- (15) Lønn for maskinoffiserer består av månedslønn etter overenskomsten § 4 og tillegg etter § 7. Hjelpemaskineritillegget i § 7.2 viser til «hyren» som må forstås som månedslønnen og dermed den løpende, dreierende tidslønnen. Grunnhyre utbetales ikke, men er et hjelpebegrep i lønnsberegningen.
- (16) Månedslønn beregnes i henhold til § 4.1 og fremkommer i overenskomstens lønnstabell. Innplassering i lønnstabellen er avhengig av fartøytype, stilling,

ansiennitet og kraften på skipets hovedmaskineri/fremdriftsmotor. Hjelpemaskineri er alt maskineri om bord som ikke brukes til skipets fremdrift, og tillegg skal utbetales hvis effekten av hjelpemaskineriet er minst 35% av hovedmaskineriets effekt. Overgangen fra konvensjonelle motorfartøyer til diesel-elektriske fartøyer understreker sammenhengen mellom månedslønn, hvor effekten av fremdriftsmotoren har betydning, og tillegg for hjelpemaskineri. Reduksjon/nedjustering av fremdriftseffekt endrer innplassering på lønnstabellen og betyr lavere lønn. Det har betydning for effekten og beregning av hjelpemaskineritillegget.

- (17) Hva som skal inngå i den faste, dreierende månedslønnen er ikke avhengig av om det er et tillegg etter § 7 eller om det inngår i månedslønnsberegningen etter § 4.1. Paragraf 7 inneholder både faste og variable tillegg. Hjelpemaskineritillegget er et fast tillegg uten tidsbegrensning, til forskjell for eksempel fra assessortillegget.
- (18) Tariffmessige tillegg som ikke er inkludert i lønnsfastsettelsen etter § 4.1 omfattes av § 4.5 og skal «utbetales i tillegg til lønnen ved hver månedsavregning».
- (19) «På skip» innebærer ikke en sontring mellom tid om bord og arbeidsfri tid på land.
- (20) I overenskomsten fra 1978 inngikk alle lønnselementene i § 4, også faste og variable tillegg. I 2000 ble overenskomsten oppdatert, og tillegg for hjelpemaskineri kom inn. At tilleggene er tatt inn i en egen bestemmelse har ikke betydning. Ett tillegg finnes fortsatt i § 4.2 siste ledd.
- (21) Skillet mellom tillegg og den faste månedslønnen kan ikke begrunnes i at tillegg gis for en bestemt arbeidssituasjon eller arbeidsbelastning. Skillet går mellom faste og variable tillegg. Variable tillegg er tillegg som vil variere med den aktuelle arbeidssituasjonen, og som bare betales når den oppstår. Faste tillegg betales for arbeid som er en del av det ordinære arbeidsforholdet, og som ikke er undergitt mer tilfeldige endringer. Hjelpemaskineritillegget er et slikt fast tillegg.
- (22) Praksis i bransjen er i tråd med Dnmfs tariff forståelse.
- (23) Det er nedlagt slik påstand:
- «§ 7.2 i overenskomst 2022–2024 mellom Kystrederiene og Det norske maskinistforbund for maskinoffiserer på lastefartøy, tankbåter, vaktfartøy, kabelfartøy, taubåter og brønnbåter pålegger tariffbundne foretak å utbetale tilleggene for hjelpemaskineri med henholdsvis 4 % og 7 % av hyren, uten avbrudd eller reduksjon for arbeidsfri tid på land.»
- (24) *Kystrederiene og Hordafør AS* har i korte trekk anført:

- (25) Opptjening og utbetaling av tillegg for hjelpemaskineri også i friperioder på land, vil være i strid med overenskomstens lønssystem og den positive reguleringen av den dreierende, faste månedslønnen.
- (26) Det er den faste månedslønnen, slik den fremkommer i overenskomsten §§ 4 og 4.1, som utgjør den dreierende månedslønnen. Alle lønselementer som følger av § 4.1 opptjenes om bord og deles på to, og dette beløpet fremkommer i lønnstabellen.
- (27) Paragraf 7.2 er i overensstemmelse med overenskomstens system. Bestemmelsen i § 4.1 inneholder en «definisjon» av hva som skal innregnes i månedslønnen. Den er uttømmende og regulerer og avgrenser hva som opptjenes om bord og som skal utbetales også når maskinoffiserene er i land. Det vil være i strid med § 4.1 om hjelpemaskineritillegget skulle inngå i den dreierende månedslønnen.
- (28) Tariffmessige tillegg utenom den faste månedslønnen er kompensasjon enten for ekstra arbeidsmengde eller annen ulempe som ikke allerede er godtgjort gjennom lønnen. Tilleggene kommer bare til utbetaling når vilkåret for det aktuelle tillegget er oppfylt, dvs. når man har hatt slik økt belastning som tillegget skal kompensere for. Det kan bare skje når man er på jobb, det vil si om bord. Saksøkers standpunkt vil medføre at tillegget utbetales to ganger. HR-2016-1446-A (Natttillegg) gir ikke støtte for saksøkers syn.
- (29) Det følger av ordlyden, sett i sammenheng med overskriften i § 7 at hjelpemaskineritillegget er et tillegg til månedslønnen. Formuleringen «på skip» presiserer tilknytningen mellom å være om bord og retten til tillegget. Det fremkommer ingenting av bestemmelsens ordlyd som opphever skillet mellom den faste, dreierende månedslønnen og tillegget.
- (30) Det er ingen grunn til å slutte at «hyren» i § 7.2 betyr månedslønnen. Hyre er kun et uttrykk for beregningsgrunnlaget for tillegget og sier ikke noe om det opptjenes og utbetales også under opphold på land.
- (31) Det fremgår ingenting av protokollen fra 2000, hvor partene ble enige om tillegget for hjelpemaskineri, som tilsier en annen forståelse av ordlyden. Ordlyden i protokollen er tilsvarende som i dagens bestemmelse. Det må i denne sammenheng også vektlegges at det var Dnmf som formulerte bestemmelsen, og som dermed skulle ha klargjort at den hadde den betydningen som påstås i dag. Overenskomsten fra 1978 bygget på det samme skillet mellom dreierende månedslønn og utbetaling av tillegg.

- (32) Både fryselasttillegget, assessortillegget, kjemikalietillegget og tillegg for skip med losseband er knyttet til økt ulempe eller belastning ved arbeid om bord. Dette underbygger at tillegg etter § 7 bare kommer til utbetaling for perioder der vilkårene for det enkelte tillegget er oppfylt.
- (33) Problemstillingen som reises i saken har ikke vært tatt opp med Kystrederiene tidligere, og det er ikke grunnlag i praksis for en tolkning i strid med ordlyd og overenskomstens system. Tvert imot er det praksis for at hjelpemaskineritillegget ikke opptjenes og utbetales for friperioder på land.
- (34) Tvisten oppsto i Hordafor etter at man innførte spesifiserte lønsslipper i 2022. Da ble det fremmet krav om at hjelpemaskineritillegg også skulle opptjenes når maskinoffiserene var i land. Det hadde ikke vært betalt tidligere.
- (35) Overenskomsten kan karakteriseres som en «sprukken normallønnsoverenskomst», og arbeidsgiver utbetaler høyere lønn enn det som følger av overenskomsten. Hvis Dnmf får medhold i sin påstand, kan administrative tillegg som arbeidsgiver gir i henhold til styringsretten komme til å bli endret.
- (36) Det er nedlagt slik påstand:
«De saksøkte frifinnes.»
- (37) **Arbeidsrettens merknader**
- (38) Overenskomsten for maskinoffiserer på lastefartøy, tankbåter, vaktfartøy, kabelfartøy, taubåter og brønnbåter er ifølge § 3.1 første ledd «en ren 1:1-avløserordning.», som betyr at maskinoffiserene er like lenge om bord og på land. I Hordafor er praksisen 4 uker om bord og 4 uker på land. Etter overenskomsten § 4 første ledd dreier lønnen fortløpende i ansettelsestiden. Lønnen opptjenes i den perioden arbeidstakeren er om bord, men utbetales månedlig, uavhengig av om man er om bord eller på land. Dette er i tråd med skipsarbeidsloven § 4-2 første ledd som bestemmer at lønnsutbetaling skal skje minst én gang i måneden.
- (39) Den faste månedslønnen beregnes i henhold til overenskomsten § 4.1 *Lønnsberegning* og går frem i lønnstabell i vedlegg til overenskomsten. I følge eksempel på månedslønnsberegning som er inntatt i lønnstabellen så regnes det ut en lønn basert på 84 timer per uke, som opptjenes om bord. Det er denne delt på to som utgjør den faste månedslønnen i lønnstabellen. Innplassering i lønnstabellen er avhengig av fartøytype, stilling, ansiennitet og kraften på skipets fremdriftsmotor.

- (40) Hjelpemaskineri er alt maskineri om bord som ikke brukes til skipets fremdrift. Hjelpemaskineritillegget etter overenskomsten § 7.2 skal utbetales hvis effekten av hjelpemaskineriet er minst 35% av hovedmaskineriets effekt.
- (41) I overenskomsten § 4.1 a) til f) bestemmes elementene i månedslønnsberegningen, jf. avsnitt 5 foran. Kystrederiene og Hordafor anfører at § 4.1 er en uttømmende regulering av hva som inngår i den dreiende månedslønnen, og at tillegg som ikke er omfattet av § 4.1 bare opptjenes og utbetales for perioden maskinoffiserene er om bord. Dnmf anfører at hjelpemaskineritillegg etter overenskomsten § 7.2 skal gis også for arbeidsfrie perioder. Prinsippet om løpende tidslønn eller fortløpende, dreiende lønn innebærer at man skal ha lønn for den tiden man er ansatt, enten man er om bord eller på land.
- (42) Arbeidsretten har i avgjørelsen delt seg i et flertall og et mindretall. Flertallet, dommerne *Bjurstrøm, Jarbo, Gjølstad, Kolstad* og *Bull*, er kommet til at Dnmf må gis medhold, og vil bemerke:
- (43) Ordlyden i § 4.1, sett i sammenheng med § 4 første ledd, kan isolert sett tyde på at § 4.1 er uttømmende. Hvis man ser hele § 4 under ett er imidlertid ikke dette klart. For eksempel skal det etter § 4.2 siste ledd gis et beredskapstillegg, som det ut ifra ordlyden i siste punktum må kunne slutes at som hovedregel også omfattes av den dreiende månedslønnen. Paragraf 4.5 *Overtidsgodtgjørelse* har i tillegg til bestemmelser om overtidstillegg (utover fast overtid som allerede er innregnet i månedslønnen), også en bestemmelse i bokstav e om «andre tariffmessige tillegg som ikke er omfattet av lønssatsen». Etter § 4.5 første ledd bestemmes det at de skal utbetales i tillegg til lønnen ved hver månedsavregning.
- (44) Etter flertallets oppfatning gir derfor verken ordlyd eller systematikk i overenskomsten tilstrekkelig støtte for saksøktes anførsel om at § 4.1 er tydelig og uttømmende med hensyn til hva som skal inngå i den dreiende lønnen.
- (45) Det er i utgangspunktet et skille mellom hva som etter § 4 inngår i månedslønnsberegningen og som fremkommer som fast månedslønn i lønnstabellen i vedlegget, og tillegg etter § 7. Etter flertallets oppfatning er det ikke gitt at dette skillet har avgjørende betydning for hva som inngår i den dreiende lønnen. I denne sammenheng kan det også vises til merknader til lønnstabellen romertall III. Der fremgår det at det for skip med losseband skal tillegges 3% på

satsene i lønnstabellen, og som sådan vil dette inngå i den dreiende lønnen. Tillegg for skip med losseband følger av § 7.3.

- (46) Det er lite å hente fra tariffhistorien som kan belyse tvistes spørsmålet. Den fremlagte overenskomsten fra 1978 hadde nokså tilsvarende oppbygging som dagens avtale, men alle lønnelementer, både dem som inngikk i lønnsatsene i vedlegg til avtalen, og tilleggene, var inntatt i § 4 *Lønnsvilkår*. Tillegg for hjelpemaskineri kom inn i overenskomsten i 2000. Det er ikke vist til noen entydig praksis av betydning for saken, verken i den ene eller andre retningen.
- (47) Etter flertallets syn må spørsmålet om hjelpemaskineritillegget skal inngå i den dreiende lønnen vurderes på bakgrunn av arbeidstidsordningen i overenskomsten og det konkrete tillegget. Flertallet legger til grunn at arbeidstidsordningen i Hordafør er en turnusordning hvor arbeidstiden innarbeides om bord og avspaseres i friperiodene på land, over en periode på åtte uker.
- (48) Arbeidsretten har fått beskrevet en utvikling i bransjen fra skip med dieseldrevne fremdriftsmotorer og lite hjelpemaskineri, til såkalt diesel-elektriske skip der dieselmotorer gir strøm til elektrisk fremdriftsmaskineri. Antallet maskinoffiserer om bord har gått ned mens omfanget av hjelpemaskineri har økt. Denne utviklingen skal være bakgrunnen for at hjelpemaskineritillegget ble fremforhandlet i 2000.
- (49) Enkelte av tilleggene i overenskomsten er knyttet til konkrete forhold, som for eksempel overtid utover det som allerede er dekket i månedslønnen og vask av kjemikalietanker. For slike tillegg er det naturlig at de kun opptjenes og utbetales når det konkrete arbeidet de dekker er utført. Om betalingen for slike tillegg bare utbetales for den måneden man har vært om bord og opptjent tillegget, eller om det deles på to og utbetales hver måned er bare spørsmål om utbetalingsmåte.
- (50) Flertallet legger til grunn at tillegget for hjelpemaskineri er en helt annen type tillegg, som er knyttet til egenskaper ved skipet. Etter det opplyste er det sjelden at det gjøres endringer i forholdet mellom skipets hoved- og hjelpemaskineri. Det er et tilnærmet permanent forhold ved skipet. Hjelpemaskineritillegget kan dermed ikke knyttes til en variabel mer-belastning eller ulempe, men er et tillegg som opptjenes i hele perioden om bord. Det er mer naturlig å sammenligne hjelpemaskineritillegget med for eksempel lønnelementet som er basert på størrelsen eller kraften på skipets fremdriftsmaskineri. Hjelpemaskineritillegget har nær sammenheng med det lønnelementet. Tilblivelseshistorien støtter også dette.

- (51) Arbeidsrettens flertall har på denne bakgrunnen kommet til at på samme måte som for lønnelementene i § 4.1 a) til f), må det legges til grunn at hjelpemaskineritillegget opptjenes hele den tiden man er om bord og derfor skal utbetales månedlig som del av den dreiende lønnen, enten maskinoffiseren er om bord eller i land. Et annet resultat ville ført til at dette tillegget ikke ble godtgjort for hele arbeidstiden. Det har formodningen mot seg at det var dette som ble forhandlet frem da hjelpemaskineritillegget kom inn i overenskomsten i 2000.
- (52) Arbeidsrettens mindretall, dommerne *Hanasand* og *Grung*, er kommet til at Kystrederiene og Hordafor må frifinnes, og vil bemerke:
- (53) Det vises til overenskomsten § 4 *Lønnsvilkår*. Paragraf 4.1 *Lønnsberegning* inneholder en oversikt over hvilke elementer som inngår i månedslønnen (dreiende lønn). Månedslønnen følger av en omforent utregning som fremkommer i et vedlegg til overenskomsten betegnet «Lønns- og overtidssatser».
- (54) At ingen av partene ved tilblivelsen av hjelpemaskineritillegget i 2000 eller i senere tariffrevisjoner har krevd eller forsøkt å få tillegget inn som del av månedslønnsberegningen, tilsier at partene ikke har ment at dette tillegget skal inn som del av månedslønnen (dreiende lønn).
- (55) I overenskomsten § 7.2 fremkommer det at hjelpemaskineritillegget skal utgjøre henholdsvis 4 og 7% av hyren. Plasseringen i § 7.2 underbygger hvorfor partene ikke har beregnet tillegget inn i månedslønnen (dreiende lønn). Hvis hjelpemaskineritillegget skulle innberegnes i månedslønnen ville det vært i strid med overenskomstens system, jf. § 4.1.
- (56) Dommen er avsagt med slik dissens som fremgår foran.

Slutning

Paragraf 7.2. i overenskomst 2022–2024 mellom Kystrederiene og Det norske maskinistforbund for maskinoffiserer på lastefartøy, tankbåter, vaktfartøy, kabelfartøy, taubåter og brønnbåter pålegger tariffbundne foretak å utbetale tilleggene for hjelpemaskineri med henholdsvis 4 % og 7 % av hyren, uten avbrudd eller reduksjon for arbeidsfri tid på land.